

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

ΤΥΧΗ, ΑΓΑΘΗ,
ΕΔΩΣΕ ΤΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΟΝ ΣΥΛΛΟΓΟΝ ΝΕΑΣ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΩΣ
ΠΙΕΡΙΑΣ "Ο ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ",
ΕΠΑΙΝΕΣΑΙ

ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ "ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ"
Ν. ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑΣ Ν. ΠΙΕΡΙΑΣ
Δ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ Αρ. Φύλλου 146 Μάρτιος - Αύγουστος - (Μάρτης - Αλωνάρης) 2024

Οφίτικο Συναπάντεμα 2024

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε το Σάββατο 17 Αυγούστου η καθιερωμένη καλοκαιρινή συνάντηση των απανταχού Οφιτών στην κεντρική πλατεία του χωριού μας στη Νέα Τραπεζούντα.

Απανταχού Οφίτες που κατοικούν στον Ελλαδικό χώρο και στο εξωτερικό, οι κάτοικοι του χωριού και πολλοί φίλοι του συλλόγου πόντιοι και μη γέμισαν από νωρίς τον χώρο της πλατείας του χωριού δίνοντας με την βροντερή παρουσία τους ένα ξεχωριστό τόνο στο φετινό Οφίτικο Συναπάντεμα, μια εκδήλωση που όπως είναι γνωστό πραγματοποιείται με πρωτοβουλία του συλλόγου του χωριού μας του «Αλέξανδρου Υψηλάντη» και την στήριξη των φορέων του χωριού.

Εκ μέρους του Δήμου Κατερίνης τίμησαν την εκδήλωση οι Αντιδήμαρχοι του Δήμου κ. Μιχα-

λης Γεωργιάδης, Θωμάς Αναστασιάδης και Κωνσταντίνος Τσιουκάνης, ενώ το Τοπικό Συμβούλιο Νέας Τραπεζούντας εκπροσώπησε η πρόεδρος κ. Ετέρη Σαπλαχίδου, ενώ πολλοί ποντιακοί και πολιτιστικοί σύλλογοι εκπροσωπήθηκαν δια της παρουσίας μελών των Διοικητικών Συμβουλίων των συλλόγων τους.

Πλούσιο και ποιοτικό και το φετινό μουσικό πρόγραμμα του Οφίτικου Συναπαντέματος με συνεχές παραδοσιακό ποντιακό πρόγραμμα από την ώρα έναρξης της εκδήλωσης έως την λήξη της, με την παρουσία στο καλλιτεχνικό πρόγραμμα της εκδήλωσης του καταξιωμένου τραγουδιστή στον ποντιακό χώρο Κώστα Θεοδοσιάδη ο οποίος με την χαρισματική του φωνή και το μεγάλο ρεπερτόριό του χάρισε απλόχερα αξέχαστες στιγμές στους παρευρισκόμενους, ενώ στη λύρα τον συνόδευσε ο επίσης καταξιωμένος λυράρης του ποντιακού χώρου Αντώνης Νικηφορίδης.

Συνέχεια στη σελ. 6

Ψίθυροι αΙωνιότητας

Σοφία Αμπερίδου
Ζωγράφος, Αγιογράφος,
Ιστορικός Ελληνικού Πολιτισμού

Ο Αύγουστος έχει περάσει στην συνείδηση του ελληνισμού ως ο μήνας ξεκούρασης, ραστώνης και διακοπών. Μα για εκείνους που έχουν πνευματικές αναζητήσεις περιλαμβάνει και θρησκευτικό τουρισμό. Η Ελλάδα μέσα στα γεωγραφικά σύνορα της περιλαμβάνει εκατοντάδες προσκυνήματα για την Παναγία μας, όπου στα περισσότερα από αυτά συναντούμε αξιοθαύμαστες εικόνες αγιογραφίας αφιερωμένες ευλαβικά στο πρόσωπο της Θεομήτορος.

Συνέχεια στη σελ. 7

Υψηλάντειος Αγώνας Δρόμου

Η θεσμοθετημένη πλέον εκδήλωση του Συλλόγου μας απο το 2003

Με μεγάλη οργανωτική επιτυχία και μετά από απουσία τεσσάρων (4) ετών, πραγματοποιήθηκε το Σάββατο 1 Ιουνίου ο «Υψηλάντειος Αγώνας Δρόμου» στη Νέα Τραπεζούντα Πιερίας με διοργανωτή τον σύλλογο του χωριού μας τον «Αλέξανδρο Υψηλάντη» και υποστηρικτές τον Δήμο Κατερίνης και τον αθλητικό πολιτιστικό σύλλογο δρομέων Πιερίας «ΖΕΥΣ».

Ο αγώνας απόστασης 10.000 μέτρων για τους δρομείς (τρέξιμο αγωνιστικού χαρακτήρα), και 5.300 μέτρων για τους περιπατητές είχε ως αφετηρία και τερματισμό την κεντρική πλατεία της Νέας Τραπεζούντας. Στον αγώνα συμμετείχαν αθλητές και αθλήτριες απ' όλους τους αθλητικούς συλλόγους του Νομού και πολλοί εκτός Πιερίας καθώς επίσης και αρκετοί ανεξάρτητοι.

Την εκκίνηση του αγώνα έδωσε η κ. Ελίνα Διαμαντοπούλου εκπρόσωπος του Δήμου Κατερίνης και πρόεδρος του Αθλητικού και Πολιτιστικού Οργανισμού του Δήμου.

Τον αγώνα τίμησαν η Υφυπουργός Ανάπτυξης κ. Άννα Μάνη-Παπαδημητρίου, ο βουλευτής Πιερίας κ. Κομνηνός Δελβερούδης ο οποίος και συμμετείχε στον αγώνα των 10.000 μέτρων, η Αντιπεριφερειάρχης Πιερίας κ. Σοφία Μαυρίδου, πολλοί Αντιδήμαρχοι του Δήμου Κατερίνης καθώς επίσης και η πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου Νέας Τραπεζούντας κ. Ετέρη Σαπλαχίδου.

Συνέχεια στη σελ. 4

Τα κοινωνικά μας

Γεννήσεις:

Την Τρίτη 9 Ιουλίου 2024, ο Σπύρος Πετρίδης του Κωνσταντίνου και η Ειρήνη Γουλσουζίδου απέκτησαν αγόρι.

Βαπτίσεις:

Την Κυριακή 25 Μαρτίου 2024 ο Ευάγγελος Παραδεισόπουλος του Βασιλείου και η Ελένη Χρυσσοστομίδου, βάπτισαν την κόρη τους στον Ιερό Ναό Ζωοδόχου Πηγής Νέας Τραπεζούντας Πιερίας, με ανάδοχο τον Αριστείδη Παπαδόπουλο που έδωσε στη νεοφώτιστη το όνομα Θεοδώρα.

Την Κυριακή 18 Αυγούστου 2024, ο Αναστάσιος Αδαμίδης και η Αθανασία Μπουκλή βάπτισαν την κόρη τους στον Ιερό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου Ρυακίων Πιερίας, με αναδόχους τον Γεώργιο Σταυριανίδη και την Χριστίνα Βασιλειάδου που έδωσαν στη νεοφώτιστη το όνομα Ευαγγελία.

Το Σάββατο 31 Αυγούστου ο Πέτρος Παρμακτσίδης και η Λουίζα Ζανέτα βάπτισαν την κόρη τους στον Ιερό Ναό Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης στον Πλαταμώνα Πιερίας, με ανάδοχο την Μαρία Γιουμίδου, που έδωσε στη νεοφώτιστη το όνομα Χρυσάνθη.

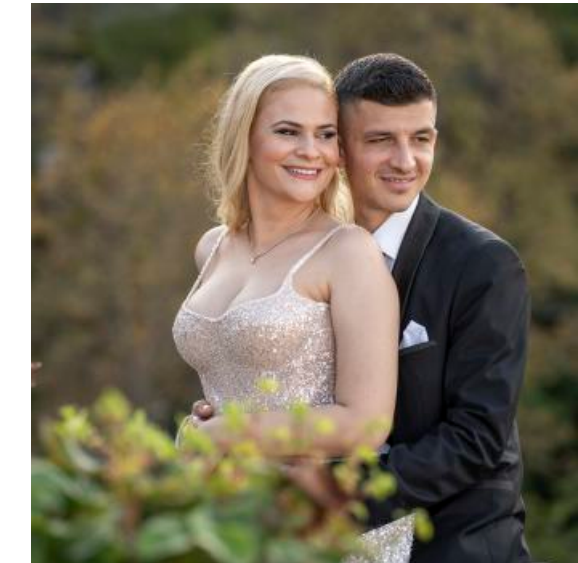
Γάμοι:

Το Σάββατο 6 Ιουλίου 2024 ο Σταύρος Αλχαζίδης του Αναστασίου και η Μαγδαληνή Μπαλτατζή, ενώθηκαν με τα δεσμά του γάμου, στον Ι. Ναό Αγίου Χαραλάμπου Σιδερ. Σταθμού Κατερίνης.

Το Σάββατο 27 Ιουλίου 2024 ο Γιώργος Σταυριανίδης του Δημητρίου, και η Χριστίνα Βασιλειάδου ενώθηκαν με τα δεσμά του γάμου στον Ι. Ναό Ζωοδόχου Πηγής Νέας Τραπεζούντας Πιερίας.

Το Σάββατο 31 Αυγούστου 2024 ο Πέτρος Παρμακτσίδης και η Λουίζα Ζανέτα, ενώθηκαν με τα δεσμά του γάμου στον Ι. Ναό Κωνσταντίνου και Ελένης Πλαταμώνα Πιερίας.

Την Κυριακή 8 Σεπτεμβρίου 2024 ο Ευάγγελος Παραδεισόπουλο του Βασιλείου και η Ελένη Χρυσσοστομίδου ενώθηκαν με τα δεσμά του γάμου, στον Ι. Ναό Αγίου Γεωργίου Παλαιοκώμης Σερρών.

Απεβίωσαν:

Την Κυριακή 10 Μαρτίου 2024 απεβίωσε η Πολυχρονίδου Ζωή σε ηλικία 89 ετών, κάτοικος Νέας Τραπεζούντας Πιερίας.

Την Τρίτη 2 Απριλίου 2024 απεβίωσε ο Χόλερ Χαϊνριχ (σύζυγος Χαραλαμπίδου Φρειδερίκης) σε ηλικία 69 ετών, κάτοικος Νέας Τραπεζούντας Πιερίας.

Την Δευτέρα 3 Ιουνίου 2024 απεβίωσε η Ειρήνη Βασιλειάδου του Χρήστου σε ηλικία 92 ετών, κάτοικος Νέας Τραπεζούντας Πιερίας.

Την Τρίτη 4 Ιουνίου 2024 απεβίωσε η Ειρήνη Πολυχρονίδου του Βασιλείου σε ηλικία 75 ετών, κάτοικος Νέας Τραπεζούντας Πιερίας.

Το Σάββατο 8 Ιουνίου 2024 απεβίωσε ο Αλχαζίδης Κωνσταντίνος του Νικολάου σε ηλικία 80 ετών, κάτοικος Κατερίνης.

Την Κυριακή 16 Ιουνίου 2024 απεβίωσε η Μαυροπούλου Γεωργία (το γένος Παραδεισοπούλου) σε ηλικία 76 ετών, κάτοικος Νέας Τραπεζούντας Πιερίας.

Το Σάββατο 29 Ιουνίου 2024 απεβίωσε ο Εφραιμίδης Παναγιώτης του Βασιλείου σε ηλικία 72 ετών, κάτοικος Νέας Τραπεζούντας Πιερίας.

Την Δευτέρα 15 Ιουλίου 2024, απεβίωσε η Ευτυχία Αλχαζίδου (σύζυγος Κωνσταντίνου), σε ηλικία 88 ετών, κάτοικος Νέας Τραπεζούντας Πιερίας.

Την Τρίτη 16 Ιουλίου 2024, απεβίωσε η Ελευθερία Κωστούλιδου (το γένος Κοσμίδου), σε ηλικία 80 ετών, κάτοικος Μακρυγιάλου Πιερίας.

Την Πέμπτη 18 Ιουλίου 2024 απεβίωσε ο Ιωάννης Λυκίδης του Κωνσταντίνου σε ηλικία 57 ετών, κάτοικος Νέας Τραπεζούντας Πιερίας.

Την Τρίτη 23 Ιουλίου 2024 απεβίωσε ο Γεώργιος Σταυριανίδης του Δημητρίου σε ηλικία 93 ετών, κάτοικος Θεσσαλονίκης.

Την Παρασκευή 16 Αυγούστου 2024, απεβίωσε η Μαρία Μητσιοπούλου (σύζυγος Δημητρίου), σε ηλικία 78 ετών, κάτοικος Νέας Τραπεζούντας Πιερίας.

Το Σάββατο 17 Αυγούστου 2024, απεβίωσε η Χαρμπαντίδου Αναστασία (το γένος Εφραιμίδου) σε ηλικία 94 ετών, κάτοικος Θεσσαλονίκης.

Την Παρασκευή 13 Σεπτεμβρίου 2024, απεβίωσε η Μαυροπούλου Ελένη του Δημητρίου σε ηλικία 66 ετών, κάτοικος Βοστώνης Αμερικής.

Την Δευτέρα 23 Σεπτεμβρίου 2024, απεβίωσε η Αναστασία Σείταρίδου (σύζυγος Αναστασίου), σε ηλικία 82 ετών, κάτοικος Νέας Τραπεζούντας Πιερίας.

ΟΦΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

Δίμνηνη έκδοση
ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ "ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ"
Ν. ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑΣ ΠΙΕΡΙΑΣ
Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο ο πρόεδρος του Συλλόγου
ΥΨΗΛΑΝΤΗ : Βασίλης Παραδεισόπουλος 6937054415
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
Τηλέφωνο - Fax: 23510 91291, E-mail: info@ipsilantis.gr
WEB SITE : www.ipsilantis.gr
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ
Δ.Σ. Συλλόγου
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Βασίλης Παραδεισόπουλος
Σείταρίδης Δημόσθένης
Τερζίδης Βασίλειος
Σελιδοποίηση : Σπύρος Κανελλάτος
Εκτύπωση : Τυπογραφείο "Παναγιωτής" - 23510 23625
ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ
Εσωτερικού
Φυσικά πρόσωπα : 10 ευρώ
Σύλλογοι - Κοινοτήτες : 30 ευρώ
Τράπεζες - Επιχειρήσεις Α.Ε. 45 ευρώ
Εξωτερικού:
Για χώρες Ευρώπης 25 ευρώ
Για άλλες Ηπείρους 30 δολ. ΗΠΑ
Επιπαγές - εμβάσματα:
Εφραιμίδης Βασίλης - Ταμίας (6976806391)
60100 Νέα Τραπεζούντα
*Χειρόγραφα δημοσιευμένα ή μη δεν επιστρέφονται
*Τα κείμενα εκφράζουν τις απόψεις των συντακτών τους και όχι του Συλλόγου "ΥΨΗΛΑΝΤΗ"

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ
ΓΙΑ ΤΑ «ΟΦΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»

Σεϊταρίδου Γ. Όλγα	10 €	Στεφανίδου Τριανταφυλλιά	15 €
Γεωργιάδης Αλέξανδρος	10 €	Κοσμίδης Κωνσταντίνος	15 €
Φωκαΐδου Ρούλα	10 €	Σταυριανίδης Γεώργιος	10 €
Ραπτοπούλου Ελένη	10 €	Βασιλειάδης Κ. Ιωάννης	10 €
Διαμαντή Ερμοφίλη	10 €	Αργυροπούλου Σοφία	25 €
Τζομίδης Νικόλαος	10 €	Στρατηγοπούλου Δέσποινα	10 €
Τζομίδης Ν. Κωνσταντίνος	10 €	Σεϊταρίδης Ιορ. Σταύρος	20 €
Τζομίδου Ν. Μαρία	10 €	Μεγαλόπουλος Ι. Γεώργιος	30 €
Βασιλειάδης Μ. Γεώργιος	10 €	Γεωργιάδου Ευτυχία	10 €
Βασιλειάδου Ειρήνη	10 €	Σαχινίδης Ιωάννης	10 €
Χαρίτογλου Βασίλειος	10 €	Μαυρίδης Κωνσταντίνος	10 €
Κυριζόπουλος Σταύρος	10 €	Ανθόπουλος Σπύρος	10 €
Γεωργιάδου Μιχ. Κυριακή	20 €	Αμοιρίδης Δημήτριος	30 €
Αραβίδης Ανδρέας	30 €	Γαρατσίδης Κωνσταντίνος	10 €
Γραμματόσης Χαρίλαος	20 €	Παπαθανάκος Αθανάσιος	10 €
Εφραιμίδης Χ. Βασίλειος	20 €	Εξίζογλου Αναστασία	20 €
Εφραιμίδης Ν. Κωνσταντίνος	40 €	Μαυροπούλου Β. Αναστασία	10 €
Πετρίδης Ν. Κωνσταντίνος	20 €	Αλχαζίδου Αν. Κωνσταντίνα	20 €
Τερζίδης Β. Αναστάσιος	15 €	Σεϊταρίδης Αν. Ιωάννης	10 €
Γιανταμίδης Σάββας	30 €	Σεϊταρίδου Αν. Ευφροσύνη	20 €
Εφραιμίδης Χαρ. Παναγιώτης	30 €	Κωτίδης Κωνσταντίνος	10 €
Ανθόπουλος Ι. Κωνσταντίνος	50 €	Κωτίδης Κ. Γεώργιος	10 €
Παπαδοπούλου Ειρήνη	20 €	Αμοιρίδης Αμοιράς	10 €
Κορομηλάς Αθανάσιος	10 €	Κορομηλάς Απόστολος	20 €
Τοπουζίδης Ισαάκ	40 €	Γεωργιάδου Μ. Αγάπη	10 €
Μερτύρης Ιωάννης	20 €	Ιακωβίδου Σοφία	50 €
Γρηγοριάδου Αθηνά	10 €	Πολυχρονίδης Κ. Αναστάσιος	10 €
Ποιμενίδης Χάρης	10 €	Πολυχρονίδου Κ. Σοφία	10 €
Χαριτόπουλος Χαράλαμπος	20 €	Κασινός Γεώργιος	20 €
Αθανασιάδης Λάζαρος	10 €	Αγγελόπουλος Σπύρος	20 €
Λυκίδου Αγάπη	10 €	Αμοιρίδης Χρήστος	10 €
Ανθόπουλος Γ. Νικόλαος	10 €	Εφραιμίδης Ι. Γεώργιος	10 €
Ανθόπουλος Ν. Γεώργιος	25 €	Σεϊταρίδης Νικηφόρος	10 €
Ανθοπούλου Ν. Μαρία	15 €	Κωτίδης Β. Αναστάσιος	10 €
Σόλλα Κυριακή	25 €	Λυκίδης Αλ. Σταύρος	10 €
Σιονακίδης Γεώργιος	30 €	Χαραλαμπίδης Αγάπιος	20 €
Λυκίδου Ευδοξία – Σπανός Ηλίας	20 €	Σαλονικίδης Δημήτριος	10 €
Σπανός Γεώργιος	10 €	Λαδοπούλου Ελένη-Ρούλα	10 €
Χατζηιωαννίδου Ουρανία	10 €	Πετρίδου Βασιλική	10 €
Αντωνιάδης Μιχαήλ	10 €	Πετρίδης Σ. Γεώργιος	10 €
Συρανίδης Βασίλειος	20 €	Στρατηγοπούλου Παρθένα	10 €
Αντωνιάδης Αναστάσιος	20 €	Στρατηγοπούλου Ελένη	10 €
Βασιλειάδης Ι Παύλος	10 €	Στρατηγοπούλου Δέσποινα	10 €
Παπαδόπουλος Αλ. Βασίλειος	10 €	Αλεξανδρίδης Νικηφόρος	40 €

Δύο μετάλλια στην κολύμβηση
για την Ελένη Κωτίδου

Στο εαρινό κύπελλο κολύμβησης 2024, προαγωνιστικών κατηγοριών Κ10-Κ11-Κ12 Περιφέρειας Θεσσαλίας (όπου υπάγεται και ο Νομός Πιερίας), που πραγματοποιήθηκε στο Βόλο στις 9 και 10 Μαρτίου, συμμετείχε η **Ελένη Κωτίδου** του Νικολάου η οποία κατέκτησε 2 ασημένια μετάλλια στην κατηγορία κοριτσιών 11 ετών: α)2η θέση στα 50 μ. πρόσθιο και β) 2η θέση στα 100μ πρόσθιο.

Επιτυχόντες σε Α.Ε.Ι και Τ.Ε.Ι
της Ελλάδας και του εξωτερικού
με Οφίτικη καταγωγή.

Εφραιμίδης Παναγιώτης του Βασιλείου και της Ευστρατίας Κανταρίδου, εισαχθείς στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας (Καστοριά).

Αβραμίδης Αγάπιος του Δημητρίου και της Αναστασίας Νανίτσου, εισαχθείς στο Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (Βόλος).

Κανελλάτος Άγγελος του Σπυριδωνα και της Γεωργιάδου Ευπραξίας, εισαχθείς στην Σχολή Εμπορικού Ναυτικού (Πρέβεζα).

Γεωργιάδου Δέσποινα του Σταύρου και της Καραμπγαλίδου Αγγελικής, εισαχθείσα στο Τμήμα Νηπιαγωγών Πανεπιστημίου Αιγαίου (Ρόδος)

Εκδήλωση για την Γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού
από το Νηπιαγωγείο Ν. Τραπεζούντας και το Δημοτικό Σχολείο Κάτω Αγίου Ιωάννη

Στις 23 Μαΐου 2024 το Νηπιαγωγείο Ν. Τραπεζούντας και το Δημοτικό Σχολείο Κάτω Αγίου Ιωάννη με τη συμπράσταση του Μορφωτικού Ποντιακού Συλλόγου Ν. Τραπεζούντας «Αλέξανδρος Υψηλάντης» συμμετείχαν σε εκδήλωση που διοργάνωσε η Α/θμια Εκπαίδευση Ν. Πιερίας για τον Ποντιακό Ελληνισμό στο πλαίσιο Ημέρας Μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου της 19ης Μαΐου. Τα δύο σχολεία συνεργάστηκαν για να παρουσιάσουν αποσπάσματα από το παραμύθι « Ένα ζαντόν αρκουδόπον»

γραμμένο σε ποντιακή διάλεκτο από τον εκπαιδευτικό Κοσμά Τσίναλη και έπαιξαν κάποια ποντιακά παιχνίδια που βρέθηκαν από τα αρχεία του Ποντιακού Συλλόγου Ν. Τραπεζούντας. Πολλά από τα παιδιά ήταν ντυμένα με τις παραδοσιακές στολές του Συλλόγου. Το πρόγραμμα άρχισε με τον ταλαντούχο μαθητή της Α΄ τάξης Μιχαήλ Ορφανίδη που τραγούδησε το ποντιακό τραγούδι « Ελενίτσαμ-Ελενίτσαμ» με συνοδεία ποντιακής λίσρας από τον αδερφό του Νίκο Ορφανίδη.

Ανακοίνωση -
Γνωστοποίηση

Αγαπητοί συνδρομητές και συνδρομήτριες της εφημερίδας «Οφίτικα Νέα», παρακαλείσθε όταν πληρώνετε την συνδρομή σας μέσω των τραπεζικών λογαριασμών του συλλόγου στην Εθνική Τράπεζα και στην τράπεζα EUROBANK, να δηλώνετε το όνομά σας για να κόβεται και αποστέλλεται η αντίστοιχη απόδειξη από το ταμείο του συλλόγου.

Εκ της Συντακτικής Επιτροπής της εφημερίδας «Οφίτικα Νέα»

9.

10.

Φώτο 1: Εκκίνηση της περιπατητικής διαδρομής

Φώτο 2: Εκκίνηση του αγώνα των 10 χιλιομέτρων

Φώτο 3: Στη γραμματεία του αγώνα και από αριστερά: Ιωάννα Λυπουρλή – Αναστασία Νανίτσου – Βαρβάρα Μπρέσκα – Παρασκευή Αντωνοπούλου και όρθιος ο Δημήτρης Γρηγοριάδης, η ψυχή του Υψηλάντειου Αγώνα Δρόμου.

Φώτο 4: Τα μετάλλια που απονεμήθηκαν στους συμμετέχοντες.

Φώτο 5: Ο νικητής του αγώνα Παναγιώτης Κασηλούρης.

Φώτο 6: Η νικήτρια στην κατηγορία γυναικών Όλγα Αμβροσιάδου.

Φώτο 7: Ο Κώστας Βασιλειάδης από τη Νέα Τραπεζούντα στο σημείο τερματισμού του αγώνα.

Φώτο 8: Από αριστερά: Μυρσίνη Γρηγοριάδη – Μαργαρίτα Καλκάνη και Γεωργία Αβραμίδου από τη Νέα Τραπεζούντα που συμμετείχαν στην περιπατητική διαδρομή.

Φώτο 9: Απονομή κυπέλλων και μεταλλίων στις τρεις πρώτες νικήτριες του αγώνα από την Υφυπουργό Ανάπτυξης κ. Άννα Μάνη-Παπαδημητρίου.

Φώτο 10: Απονομή κυπέλλων και μεταλλίων στους τρεις πρώτους νικητές του αγώνα, από την Αντιδήμαρχο Πολιτισμού και Αθλητισμού Δήμου Κατερίνης κ. Ελίνα Διαμαντοπούλου.

Φώτο 11: Αναμνηστική φωτογραφία μετά το τέλος του αγώνα.

Φώτο 12: Από αριστερά: Δημοσθένης Σεϊταρίδης (Αντιπρόεδρος του συλλόγου) Ετέρη Σαπλαχίδου (Πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου Νέας Τραπεζούντας), Άννα Μάνη-Παπαδημητρίου (Υφυπουργός Ανάπτυξης), Ελίνα Διαμαντοπούλου (Αντιδήμαρχος Πολιτισμού και Αθλητισμού Δήμου Κατερίνης), Βασίλειος Παραδεισόπουλος (Πρόεδρος του συλλόγου) και Μιχάλης Γεωργιάδης (Αντιδήμαρχος Δήμου Κατερίνης)

11.

12.

Υψηλάντειος Αγώνας Δρόμου

Συνέχεια από τη σελ. 1

Νικητές του αγώνα και συγκεκριμένα στην κατηγορία των ανδρών, 1ος τερμάτισε ο Παναγιώτης Κασηλούρης, με δεύτερο τον Ευάγγελο Αναγνωστόπουλο και τρίτο τον Χρήστο Δάρτση, ενώ στις γυναίκες πρώτη τερμάτισε η Όλγα Αμβροσιάδου, δεύτερη η Χρυσάνθη Παππά και τρίτη η Αλέκα Σουλιώτου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του συλλόγου έδωσε στον κάθε ένα και κάθε μία που συμμετείχε στον αγώνα εκτός από το μετάλλιο του αγώνα και ένα αναμνηστικό μπλουζάκι καθώς επίσης και από ένα πιάτο με διάφορα εδέσματα.

Το Δ.Σ. του συλλόγου μας καθώς και η οργανωτική επιτροπή του αγώνα ευχαριστούν τον Δήμο Κατερίνης και τον Αθλητικό πολιτιστικό σύλλογο «ΖΕΥΣ» Πιερίας για την στήριξή τους, τους χορηγούς του αγώνα, ιδιαίτερα ευχαριστούν την Τροχαία Κατερίνης, τα μέλη του Ερυθρού Σταυρού Πιερίας που είχαν την μέριμνα της ασφαλούς διεξαγωγής του αγώνα, το Τοπικό Συμβούλιο της Νέας Τραπεζούντας, τους εθελοντές και εθελόντριες, καθώς επίσης και τον κ. Σπύρο Κανελάτο που ανέλαβε την φωτογραφική κάλυψη του αγώνα.

Εκ του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου
«Αλέξανδρος Υψηλάντης» και της Οργανωτικής
Επιτροπής του «Υψηλάντειου Αγώνα Δρόμου»

Έναρξη χορευτικού τμήματος του Συλλόγου

Θα λειτουργήσει στο σύλλογο τμήμα εκμάθησης όλων των παραδοσιακών χορών, με ημέρα συνάντησης και πρόβας κάθε Τρίτη στις 8:00 μ.μ. Για περισσότερες πληροφορίες στην υπεύθυνη του χορευτικού και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου κ. Θεοφανή Τερζίδου και στο τηλ. 6979036430.

Εκ του Δ.Σ. του συλλόγου «Αλέξανδρος Υψηλάντης»

Οφίτικο Συναπάντεμα 2024

Συνέχεια από τη σελ. 1

Επίσης έπαιξαν λύρα και τραγούδησαν οι τοπικοί καλλιτέχνες και μουσικοί του συλλόγου Αλέξανδρος Αλχαζίδης και Βαγγέλης Παραδεισόπουλος, ενώ στα πλήκτρα ήταν ο Ηλίας Ρακόπουλος και στα κρουστά ο Γιώργος Γιασάρης.

Το Διοικητικό συμβούλιο του συλλόγου μας ευχαριστεί θερμά τους χορηγούς του Οφίτικου Συναπαντέματος, καθώς επίσης και όλους τους εθελοντές μικρούς και μεγάλους που βοήθησαν για την πραγματοποίηση του φετινού Οφίτικου Συναπαντέματος.

Εκ του Δ.Σ. του συλλόγου
«Αλέξανδρος Υψηλάντης»

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Μην ξεχνάτε να τακτοποιήσετε την συνδρομή σας για τα «ΟΦΙΤΙΚΑ ΝΕΑ» στον ταμία του συλλόγου:
Εφραιμίδη Βασίλειο τηλ. 6976806391,
Ταχυδρομικώς, με εντολή, με τα στοιχεία: Μορφωτικός Ποντιακός Σύλλογος Αλέξανδρος Υψηλάντης Νέας Τραπεζούντας Πιερίας Τ.Θ. 8004 ΤΚ 60100 Κατερίνη Πιερίας.
Μέσω τραπεζών για συνδρομητές εσωτερικού και εξωτερικού στους κάτωθι λογαριασμούς:
Εθνική Τράπεζα Ελλάδας: 373/296174-11
IBAN: GR 6001103730000037329617411
Eurobank Εργασίας:
0026-0210-15-0100477219
IBAN: GR 9402602100000150100477219
Στην κατάθεση μέσω τραπεζών θα πρέπει να αναγράφονται τα στοιχεία του καταθέτη για να αποσταλεί και η σχετική απόδειξη από το ταμείο του Συλλόγου.
Εκ του Δ.Σ. του Συλλόγου

Φώτο 1: Άποψη από τον κόσμο που παρευρέθηκε στο φετινό Οφίτικο Συναπάντεμα.

Φώτο 2: Ο Βαγγέλης Παραδεισόπουλος στο τραγούδι.

Φώτο 3: Ο Αντώνης Νικηφορίδης στη λύρα.

Φώτο 4: Ο Αλέξανδρος Αλχαζίδης στη λύρα.

Σοφία Αμπερίδου
Ζωγράφος, Αγιογράφος
Ιστορικός Ελληνικού Πολιτισμού

ΨΙΘΥΡΟΙ ΑΙΩΝΙΟΤΗΤΑΣ

Συνέχεια από τη σελ. 1

Για εμάς τους ποντιακής καταγωγής από τα τέλη του εικοστού αιώνα οργανώνονται και πραγματοποιούνται προσκυνηματικά ταξίδια στα μέρη των προγόνων, με κορυφαίο προορισμό το μοναστήρι της Παναγίας στο όρος Μελά κοντά στην Τραπεζούντα.

Εδώ και 17 αιώνες, από το 386 που δημιουργήθηκε η μονή από τους μοναχούς Βαρνάβα και Σωφρόνιο, η Παναγία Σουμελά έως και σήμερα αποτελεί το κορυφαίο σύμβολο μας κι ένα τοπίο που προσδιορίζει τον τόπο και τον χώρο όπου ο ταξιδιώτης συναντά ζωντανή την ιστορία του και βιώνει ανεπανάληπτες συγκινήσεις.

Σε ένα τέτοιο ταξίδι βίωσε και η γράφουσα μοναδικές συγκινητικές στιγμές. Ήταν 15 Αυγούστου του 2012, η 3η κατά σειρά Πατριαρχική Θεία Λειτουργία ακριβώς 90 χρόνια από την τελευταία Θεία Λειτουργία που πραγματοποιήθηκε το 1922 ενώ ακολουθήσε η Ανταλλαγή πληθυσμών. Ο πατριάρχης κ.κ.Βαρθολομαίος με τη συνοδεία του μόλις είχαν ολοκληρώσει τις ψαλμωδίες και ο κόσμος αποχωρούσε σιγά - σιγά από την Μονή της Παναγίας της Σουμελιώτισσας στον Πόντο.

Έμεινα για να φωτογραφίσω τις τοιχογραφίες του ναού, αλλά κυρίως ν' αφουγκραστώ όσο γινόταν με την ησυχία μου το τοπίο και το χώρο. Οι ώρες που προηγήθηκαν με τα λόγια και τους ψιθύρους των ανθρώπων, αλλά και την κατάνυξη από τις ψαλμωδίες είχαν γεμίσει τόσο την καρδιά μου, που δεν άντεχα άλλο την παρουσία του κόσμου. Ήθελα να μείνω μόνη και μάλλον ήθελα να κλάψω, αλλά δεν τα κατάφερα να εξιλεωθώ. Τα δάκρυα έμειναν κρυφά και πνίγηκαν κυλώντας προς το μέρος της καρδιάς. Ήθελα να αφουγκραστώ τους τοίχους, τα βράχια και το κομμάτι ουρανού που φαινόταν ανάμεσα τους καθώς σήκωνες το βλέμμα ψηλά.

Η ομίχλη έπαιζε με τις πέτρινες κορφές κι εγώ έστηνα αυτές ν' ακούσω τον ήχο από τις ψιχάλες που έπεφταν κι φόρτιζαν ακόμη περισσότερο την συγκίνηση μου. Ήθελα ν' αγκαλιάσω του τοίχους, ν' αγγίξω κάθε σημείο, να ψηλαφήσω τα σημάδια των αιώνων, μα δεν το έκανα. Μόνο με τα μάτια μου χαίδεα τις ζωγραφίες και τις κλειδώνω μια-μία στην ψυχή μου. Εστίασα με το φακό της μηχανής μου και φωτογράφιζα. Φωτογράφισα σχεδόν όλες τις παραστάσεις και κάθε μορφή από την εικονογράφηση της μονής, από κάθε σημείο που μπορούσα να έχω καλύτερη θέαση. Έφερα στο νου μου τα λόγια του ποιητή Γιάννη Ρίτσου που έγραψε στη «Ρωμιοσύνη»: «Δω πέρα η κάθε πόρτα έχει πελεκημένο ένα όνομα, κάπου από τρεις χιλιάδες χρόνια. Κάθε λιθάρι έχει ζωγραφισμένο έναν άνδρα με άγρια μάτια και μαλλιά πλεγμένα. Τα μάτια τους είναι κόκκινα από την αγρύπνια, μια βαθιά χαρακιά σφηνωμένη ανάμεσα στα φρύδια τους».

Δεκάδες οι φωτογραφίες στο αρχείο με τα στιγμιότυπα, μα καμιά τους δεν μπόρεσε να συγκρατήσει και να παρουσιάσει την υποβλητική ατμόσφαιρα που προσφέρει ο τόπος παρά μονάχα ένα ελάχιστο της αλήθειας. Πώς να περικλείσει μια εικόνα, το συναίσθημα της χαρμολύπης που σε κυριεύει! Όλα εδώ μιλούν με τον τρόπο τους. Κάθε σπιθαμή στο όρος του Μελά, κάθε δέντρο, κάθε βράχος και κάθε πέτρα, όλα έχουν να πουν για μεγαλείο και για δάκρυα. Όπως τα χρώματα στις τοιχογραφίες. Οι κόκκινες διαχωριστικές γραμμές των παραστάσεων στο εικονογραφικό πρόγραμμα. Τα μάτια των αγίων που σε κοιτούν ορθάνοιχτα σαν να κοιτούν πιο πέρα από τον τόπο και το χρόνο, οδηγώντας την ύπαρξη σου σε μονοπάτια φωτός. Κι αυτή η αίσθηση της αγκαλιάς που νιώθεις να κάνει ο βράχος στο κτίσμα του ναού ίδιο θαύμα!

Κάποια στιγμή διαπίστωσα πως έμειναν λίγοι άνθρωποι στον χώρο, κυρίως οι φύλακες που τακτοποιούσαν διάφορα πράγματα. Με βαριά την καρδιά και τα βήματά μου, άρχισα ν' ανεβαίνω τα σκαλιά προς την έξοδο. Ήθελα να μείνω κι άλλο. Τόσες ώρες και μου φάνηκαν μόνο σαν μια στιγμή. Προσπαθούσα να καθυστερήσω την αποχώρησή μου όσο γινόταν, αλλά έπρεπε να επισπεύσω. Εξάλλου με περίμε-

ναν στο πούλμαν για την επιστροφή.

Ένωσα να κρύνω πολύ και μπηκα για λίγη ζεστασιά σ' ένα από τα δωμάτια που προηγούνται απ' τον αυλόγυρο του ναού. Ένωθα την υγρασία να εισχωρεί όπως η λεπτή βελόνα στο δέρμα κι έκανε τα γόνατά μου να τρίζουν, σαν να ήμουν εκατό χρόνων. Τι το 'θελα να μπω σε εκείνο το χώρο, που ίσως να ήταν το αρχονταρίκι της μονής ή κάποιος ξενώνας κι ο νους μου έμεινε σ' εκείνο το δωμάτιο με τα παράθυρα μάτια και το τζάκι στόμα. Τα παράθυρα, τρύπες εξόδου στο φως, σαν μάτια αιχμαλώτισαν τα δικά μου και με τραβούσαν όλο και περισσότερο κοντά τους. Πλησίασα ακουμπώντας το πρόσωπο μου στο προστατευτικό σίδερο για ν' αντικρίσω τη θέα του γκρεμού. Δέος και φόβος με κυριεύσε από το ύψος καθώς το μεγαλείο της φύσης απλωνόταν μπροστά μου.

Ένωσα τόσο μικρή και μηδαμινή ως παρουσία. Το μεγαλείο του θεού δέσποζε απ' άκρη σ' άκρη κι η ψυχή μου πεταλούδα που φτεροκοπούσε, μην ξέροντας που και πως να σταθεί. Η ματιά μου γλίστρησε στα δέντρα και γλύκανε από τα γυαλιστερά φύλλα τους. Η ομίχλη ξέρι πάντα να κάνει καλά τη δουλειά της. Όπως μετακινείτε παιχνιδιάρικα επάνω και ανάμεσα στα δέντρα, είναι σαν κάποιο χέρι να στολίζει με διάφανα πέπλα όλες τις κορφές στο δάσος.

Γύρισα προς το εσωτερικό του δωματίου, κοίταξα εκεί που χάσκει ανοιχτό το στόμα του τζακιού. Πόσες φλόγες και φωτιές άναψαν κι έκαψαν τα ξύλα, για να ζεστάνουν ανθρώπινες σάρκες. Και τώρα μένει στεγνό, μουντζουρωμένο και προπαντός κενό. Άδειο από ζωή κι ενέργεια. Φαντάστηκα μια παρέα ανθρώπων να ψήνουν καφέ στη χόβολη. Να σερβίρουν λουκούμια (φαντάζομαι υπήρχαν εκείνη την εποχή) και να μιλούν για τα θαύματα της ζωής. Ποιος είπε ότι και οι τοίχοι δεν έχουν μάτια. Έχουν μάτια παράθυρα, που σε οδηγούν να δεις κάτι που ως τότε ο νους σου δεν είχε σκεφτεί. Ποιος είπε ότι οι τοίχοι δεν μιλούν χωρίς φωνή. Μιλούν σιγανά, ψιθυρίζουν ανάμεσα στις χαραμάδες που αφήνουν οι χτισμένες πέτρες. Αρκεί η καρδιά σου να θέλει να δεχτεί αυτή την κοινωνία, την μεταλαβιά των αιώνων.

Πήρα τα μάτια μου κι έφυγα δίχως να κοιτάξω τίποτε άλλο. Επέστρεφα διασχίζοντας ξανά το μονοπάτι ανάμεσα στα πανύψηλα δέντρα, περπατώντας αργά και προσεκτικά. Πατώντας πάνω κι ανάμεσα στις ρίζες φλέβες που συγκρατούν το χώμα σε απόκρημνα σημεία και χαρίζουν στέρεο περπάτημα στους προσκυνητές. Ήμουν σχεδόν μόνη αλλά ούτε που μ' ένοιαζε τίποτα. Προηγούνταν κάποιοι άγνωστοι μου και σε μια στροφή ένας ντόπιος με ρώτησε αν ήθελα βοήθεια. Έφτασα τελευταία στην πλατεία όπου η παρέα περίμενε να πάμε για φαγητό. Η ώρα κόντευε τρις όταν έφτασα στο εστιατόριο. Ήταν η ώρα ν' ακούσω τα λόγια επίπληξης κάποιας συνταξιούχισσας που καθυστέρησα και δεν ήμουν συνεπής στην ώρα μου κι άλλα τέτοια. Δεν έδωσα συνέχεια, κράτησα όσο πιο καλά μπορούσα μέσα μου τη δύναμη της ομορφιάς και του μυστηρίου που έζησα. Εξάλλου δεν έχει τη δυνατότητα κανείς να έχει συχνά ραντεβού με την αιωνιότητα και την ιστορία.

Τα χρόνια πέρασαν κι από τότε επισκέφθηκα τη Σουμελά άλλες τρεις φορές μα καμιά δεν θα έχει την αξία της πρώτης επίσκεψης που όσα χρόνια κι αν περάσουν θα φέγγει στην ψυχή μου σαν φυλαχτό. Η Σουμελά που η ιστορία της ακτινοβολεί από τα βάθη του χρόνου, θα φέγγει στους αιώνες των αιώνων!

Υγ. Η μονή της Σουμελά σήμερα ως τουριστικό αξιοθέατο αποτελεί ένα χρυσορυχείο για τη γείτονα χώρα. Η αλλαγή επίσης του εορτασμού από τις 15 στις 23 Αυγούστου εγείρει ερωτηματικά και ανησυχίες. Πως να εκλάβει κανείς τη σπαρακτική καλημέρα, μια καλημέρα σαν κραυγή μέσα απ' τα σφιγμένα χείλη του ποντιόφωνου Τούρκου πολίτη στην αυλή της Παναγίας, ανήμερα Δεκαπενταύγουστου σε ζωντανή μετάδοση μέσα από τα social media αντί της Θείας Λειτουργίας. Δεδομένης και της παθητικής στάσης της ελληνικής πολιτείας που χρόνια τώρα σιωπά εκκωφαντικά, ίσως κάποια στιγμή στο μέλλον γίνει ένα θαύμα, από την άλλη πλευρά του Αιγαίου..

Στη Βοττιαία, αναζητώντας ψηφίδες της μείζονος ιστορίας. (ένα οδοιπορικό στην Κεντρική Μακεδονία)

Του Δημοσθένη – Σπυρίδωνα
Σεϊταρίδη του Βασιλείου
Δικηγόρου παρ’ Αρείω Πάγω

Μεγάλη υπόθεση στα δεύτερα σου ..άντα να βρεθούν στο δρόμο σου άτομα που να μοιράζονται τα ίδια ενδιαφέροντα με εσένα. Ακόμη μεγαλύτερη υπόθεση να βρεις σε αυτή την ηλικία πραγματικούς φίλους που δε βαριούνται να ξεκινήσουν μαζί σου πριν την ανατολή και με τις φωτογραφικές μηχανές σε ετοιμότητα να αναζητήσουν τόπους μυθικούς, που βρίσκονται εκτός τουριστικού χάρτη. Όντας πολύ τυχερός λοιπόν με τους ακούραστους συνοδοιπόρους μου Νίκο, Δάνη και Γιώργο ξεκινήσαμε αχάραγα μια χειμωνιάτικη Κυριακή υπό τους ήχους του Μάρκου στη διαπασών ένα κοντινό ταξίδι στην αρχαία Βοττιαία.

Η Βοττιαία, Βοττία ή Βοττιαίς ήταν η τρίτη κατά σειρά περιοχή που ενσωματώθηκε στο Μακεδονικό βασίλειο.

Ήταν τμήμα της αρχαίας Ημαθικής χώρας, η οποία εκτεινόταν μεταξύ των ποταμών Αξιού και Λουδία κι έφθανε ως το σημερινό όρος Πάϊκο. (Ηρόδοτος VII, 123, 127, Στράβων απόσπ. 11, 23) και περιλάμβανε όλη τη βαλτώδη πεδινή περιοχή μεταξύ των 2 ποταμών δηλαδή την περιοχή γύρω από τη λίμνη των Γιαννισών. Ιστορικές πόλεις της Βοττιαίας ήταν: η Άλωρος, η Πέλλα η Αταλάντη, η Γορτυνία, η Κύρρος, η Μιέζα, οι Ίχναι, η Έδεσσα, η Σκύδρα, κ.ά.

Ο Στράβωνας αναφέρει παράδοση της εποχής του κατά την οποία Κρήτες, κατέλαβαν την περιοχή με το όνομα Βοττιαίοι, από τον οικιστή τους Βότωνα. Ήταν γνωστός στους αρχαίους Έλληνες της Ελληνιστικής εποχής ο ακόμη πιο αρχαίος μύθος του Μινώταυρου και ο φόρος που πλήρωναν οι Αθηναίοι στο Μίνωα, γιατί χολωμένοι από τη νίκη του γιου του Ανδρόγεω, που πήρε μέρος σε αθηναϊκούς αγώνες και ενώ ετοιμαζόταν να γυρίσει νικητής στο νησί του. τον σκότωσαν. Θυμωμένος εξαιτίας του άδικου χαμού του γιου του ο Μίνωας πολέμαυρος Αθηναίους, τους νικά και τους επιβάλλει τον παράξενο και πρωτάκουστο φόρο: Να στέλνουν στην Κρήτη κάθε χρόνο επτά νέους και επτά νέες, που θα διαλέγονταν με κλήρο, για να ρίχνονται στο Μινώταυρο ως τροφή. Αυτό δεν γίνονταν και τους

1.

κρατούσαν για δούλους. Απόγονοι των Αθηναίων δούλων, έχοντας αρχηγό έναν αξιόλογο και σπουδαίο Κρητικό, το Βότωνα, ξεκίνησαν με πλοία από τη μεγαλόνησο και αφού περιπλανήθηκαν στις θάλασσες, έφθασαν στον Αμβρακικό κόλπο, στις ακτές των σημερινών νομών Αρτας και Πρέβεζας. Απ’ εκεί διασχίζοντας τα ηπειρωτικά βουνά, αναζητώντας νέα πατρίδα, εγκαταστάθηκαν στη μεταξύ των ποταμών Αξιού και Λουδία χώρα, η οποία από το όνομα του αρχηγού ονομάστηκε Βοττιαία. Το αξιοπερίεργο είναι ότι η εκδοχή αυτή είναι αποδεκτή από σύγχρονους ερευνητές όπως ο N. Hammond, στη βάση σχετικών αρχαιολογικών ευρημάτων καθώς βρέθηκαν παρόμοια ταφικά κτερίσματα σε Κρήτη και Βοττιαία!

Μεσαιωνικό Νεκροταφείο Βογόμιλων (φωτό 5)

Πρώτη στάση μας η Χαλκηδόνα την οποία οι περισσότεροι την προσπερνάνε αδιάφορα. Μεγάλο λάθος! Στην είσοδο της πόλης, μέσα στους αγρούς κρύβεται ένας αρχαιολογικός θησαυρός, το μεσαιωνικό νεκροταφείο των Βογομίλων. Καταρχήν η ίδια η περιοχή έχει μεγάλη ιστορία. Στα χρόνια του Μακεδονικού Βασιλείου υπήρξε η πόλη Ιχναι, ένα από τα σπουδαιότερα και μεγαλύτερα εμπορικά κέντρα της Μακεδονίας, σημαντικό νομισματοκοπείο και λιμάνι. Κατά την βυζαντινή εποχή, η Χαλκηδόνα ήταν μια κατοικήσιμη περιοχή στην οποία οι Βυζαντινοί Αυτοκράτορες είχαν εγκαταστήσει τους Βογόμιλους, εξ’ ου και το νεκροταφείο τους. Οι Βογόμιλοι συνέχισαν να κατοικούν στην περιοχή και την περίοδο της οθωμανικής κυριαρχίας (1430). Τότε η Χαλκηδόνα ονομάστηκε Γιάλετζικ και όσοι Βογόμιλοι γλίτωσαν από τις διώξεις των Βυζαντινών, αναγκάστηκαν να ακολουθήσουν το Ισλάμ αλλά με ένα θαυμαστό τρόπο διατήρησαν το νεκροταφείο των προγόνων τους. Μα, ποιοι ήταν οι Βογόμιλοι? Οι Βογόμιλοι δεν ήταν φυλή ή έθνος αλλά ένα δόγμα του Χριστιανισμού όπως πίστευαν οι ίδιοι ή μια από τις χειρότερες αιρέσεις για τον Πατριάρχη της Κωνσταντινούπολης και τον Πάπα της Ρώμης. Την ίδια άποψη με τους θρησκευτικούς ηγέτες του χριστιανισμού είχαν και οι πολιτικοί καθώς η Βογόμιλοι ήταν οι πρώτοι αναρχικοί οι οποίοι αρνούνταν πεισματικά να προσκυνούν ανθρώπους και δεν αναγνώριζαν ότι μπορούσε άνθρωπος, ελέω θεού, να ασκεί εξουσία σε άλλους ανθρώπους. Οι απαρχές του Βογομιλισμού βρίσκονται το 10^ο αιώνα στη Φιλιππούπολη της σημερινής Βουλγαρίας. Εκεί εγκατέστησε με τη βία ο αυτοκράτορας Κωνσταντίνος ο Ε΄ τους Παυλικιανούς (άλλη θρησκευτική αίρεση) της Μικράς Ασίας. Στη Φιλιππούπολη εμφανίστηκε ένας ιερέας, ο Ιερεμίας, ο οποίος άρχισε να κηρύττει υπέρ μιας χριστιανικής αίρεσης, η οποία είχε αρκετές δογματικές διαφορές σε σχέση τόσο με την ανατολική όσο και τη δυτική εκκλησία. Οι Βογόμιλοι πήραν το όνομα τους από τον Βούλγαρο καλόγερο Φιλόθεο (Βογομιλ στα Σλαβονικά, ήτοι (Βογ-θεός, μιλ- φίλος) ο οποίος διέδωσε στις λαϊκές μάζες το νέο δόγμα. Οι Βογόμιλοι πίστευαν μόνο στα Ευαγγέλια του Λουκά και

2.

3.

του Ιωάννη και και φυσικά στις επιστολές του Παύλου (παλιοί Παυλικιανοί γαρ). Σύμφωνα με το δόγμα τους, ο Θεός είχε 2 υιούς , τον μεγαλύτερο Σαταναήλ , τον εφευρέτη της ύλης και της κακίας που κυβερνούσε στη γη και το μικρότερο Χριστό, τον καλό πνευματικό ηγέτη που κατοικεί μαζί με τον Θεό στους ουρανούς. Πίστευαν μόνο στη δύναμη του πνεύματος και αποστρεφόταν την ύλη που ήταν δημιούργημα του Σαταναήλ. Δεν τελούσαν τα μυστήρια πλην αυτό της βάπτισης την οποία τελούσαν χωρίς νερό καθώς και το νερό είναι ύλη! Δεν έτρωγαν κρέας, δεν έπιναν αλκοόλ , δεν ακουμπούσαν τα χρήματα, δεν προσκυνούσαν εικόνες και το κυριότερο δεν αναγνώριζαν καμία ανθρώπινη εξουσία και συνεπώς δεν προσκυνούσαν κανέναν αυτοκράτορα ή αρχιερέα ! Οι ίδιοι αποκαλούν τους εαυτούς τους «καλούς Χριστιανούς» και θεωρούσαν πως οι ορθόδοξοι, με τη ζωή που κάνουν, υμνούσαν τον Σαταναήλ . Έλεγαν πως δεν μπορεί να είσαι ταυτισμένος με την ύλη και την εξουσία και από την άλλη να λες ότι πιστεύεις στον Θεό. Όπως ήταν επακόλουθο , με τέτοια ενοχλητικά πιστεύω οι Βυζαντινοί αυτοκράτορες πέρασαν τους Βογομίλους δια πυρός και σιδήρου . Ο αυτοκράτορας Αλέξιος Α΄ Κομνηνός έκανε τις μεγαλύτερες διώξεις και αφού αιχμαλώτισε τον καθοδηγητή τους μοναχό Βασίλειο , τον έκαψε ζωντανό στον Ιππόδρομο της Κωνσταντινούπολης! Οι Βογόμιλοι παρά τις διώξεις τους , επιβίωσαν για πολλές δεκαετίες και μάλιστα σε σημαντικούς αριθμούς κυρίως στη σημερινή Βοσνία μέχρι και την έλευση των Τούρκων στα Βαλκάνια . Τότε οι περισσότεροι από αυτούς εξισλαμίσθηκαν , ωστόσο, διατήρησαν τα νεκροταφεία ως έχουν, για να τιμούν τους νεκρούς προγόνους τους που είχαν ταφεί σ' αυτά με το παλαιό δόγμα .

Αγρόκτημα Μοδιάνο- Μουσείο Βαλκανικών Πολέμων (φώτο 6)

Αφήσαμε τη Χαλκηδόνα και τους Βογόμιλους της και κατευθυνθήκαμε προς τον οικισμό της Γέφυρας. Εκεί αντικρίσαμε ότι απέμεινε από το αγρόκτημα Μοδιάνο που σήμερα στεγάζει το Μουσείο Βαλκανικών Πολέμων Πριν τον Α' Βαλκανικό Πόλεμο το κεντρικό κτήριο του Μουσείου αποτελούσε την έπαυλη του αγροκτήματος Μοδιάνο, που δημιουργήθηκε το 1906 από τον Γιακό Μοδιάνο. Ο πατέρας του Γιακό, ο Σαούλ Μο-

διάνο, ήταν ο δεύτερος μεγαλύτερος ιδιοκτήτης ακινήτων στην Οθωμανική αυτοκρατορία. Ο οικισμός Γέφυρα στα χρόνια της Τουρκοκρατίας ονομαζόταν επί τουρκοκρατίας Τοτσίν. Αποτέλεσμα των δύο παραπάνω γεγονότων ήταν η έπαυλη να αναφέρεται τότε ως βίλα Μοδιάνο και άλλοτε ως βίλα Τοτσίν. Στην έπαυλη αυτή εγκαταστάθηκε το Γενικό Στρατηγείο των Ελληνικών δυνάμεων κατά τη διάρκεια του Α' Βαλκανικού Πολέμου στις 24 Οκτωβρίου του 1912 προερχόμενο από τα Γιαννιτσά και το Άδενδρο. Παρέμεινε στον ίδιο χώρο έως τα χαράματα της 27ης Οκτωβρίου. Οι τρεις μέρες παραμονής του Γενικού Στρατηγείου υπήρξαν καθοριστικές για την τύχη της Μακεδονίας και την έκβαση του πολέμου γενικότερα. Σ' αυτή την έπαυλη διεξήχθησαν έντονες διαπραγματεύσεις μεταξύ της Τούρκικης αντιπροσωπείας, με επικεφαλής τον διοικητή της πόλης Χασάν Ταχσίν Πασά και του επικεφαλής των Ελληνικών δυνάμεων Αρχιστράτηγου Κωνσταντίνου. Ο Χασάν Ταχσίν στον Πρώτο Βαλκανικό Πόλεμο ήταν διοικητής της 8ης Στρατιάς του Αυτοκρατορικού Οθωμανικού Στρατού της Μακεδονίας. Μετά την κατάληψη των στενών του Σαρανταπόρου από τον ελληνικό στρατό, ο τουρκικός στρατός συμπύχθηκε στην τοποθεσία των Γιαννιτσών, όπου έδωσε αμυντική μάχη με σκοπό να ανακόψει την πορεία του ελληνικού στρατού προς τη Θεσσαλονίκη. Μετά από δύο αποτυχημένες προσπάθειες επίτευξης συμφωνίας, οι Τούρκοι επέστρεψαν στο κτίριο το μεσημέρι της 26ης Οκτωβρίου 1912, ημέρας του πολιούχου της Θεσσαλονίκης Αγίου Δημητρίου, γνωστοποιώντας ότι ο Ταχσίν Πασάς είχε δεχτεί να παραδώσει άνευ όρων την πόλη της Θεσσαλονίκης και 25.000 αιχμαλώτους στον ελληνικό στρατό, ενέργεια για την οποία καταδικάστηκε ερήμην σε θάνατο ως προδότης. Ως απόφοιτος της Ζωσιμαίας Σχολής Ιωαννίνων μετείχε της Ελληνικής παιδείας και είχε μεγάλη εκτίμηση προς τον Ελληνικό πολιτισμό, γεγονός που συνέδραμε στην απόφαση του να μην επιτρέψει την παράδοση της Θεσσαλονίκης στους Βούλγαρους. Πέφτοντας στη δυσμένεια των Τούρκων έζησε στη συνέχεια στην Ελβετία, απολαμβάνοντας την προστασία του Ελληνικού κράτους. Ο τάφος του Χασάν Ταχσίν Πασά βρίσκεται στον προαύλιο χώρο του μουσείου. Στο ίδιο ταφικό μνημείο έχουν εναποτεθεί και τα οστά του υιού και υ-

πασπιστού του Κενάν Μεσαρέ. Σήμερα , ο επισκέπτης του Μουσείου έχει την ευκαιρία να δει εκτός από την επίπλωση, την οικοσκευή και τη διακόσμηση της έπαυλης , πλήθος πολεμικών κειμηλίων από τους βαλκανικούς πολέμους, στρατιωτικές στολές , όπλα , μετάλλια και διάφορα άλλα αντικείμενα του Ελληνικού Στρατού. Μπορεί επίσης να δει και πλήθος κειμηλίων του τουρκικού , βουλγάρικου και ρουμάνικου στρατού από την περίοδο των Βαλκανικών πολέμων.

Φράγμα Έλλης (φώτο 4)

Αφήσαμε το εξαιρετικό Μουσείο Βαλκανικών Πολέμων και κατευθυνθήκαμε προς τον Αξίο ποταμό και το φράγμα της Έλλης με την ελπίδα να φωτογραφίσουμε πουλιά. Το φράγμα είναι ένα αρδευτικό έργο, μήκους 1132 μ., που εγκαινιάστηκε το 1958 και στο δυτικό άκρο του λειτουργεί από το 2008 ο μικρός υδροηλεκτρικός σταθμός Ελεούσας. Με τα νερά του φράγματος αρδεύονται με ανοιχτές διώρυγες περί τα 330.000 στρέμματα γεωργικής γης. Πουλιά τελικά δε φωτογραφίσαμε αλλά έναν ευτυχισμένο ψαρά καθώς φαίνεται ήταν η ημέρα του και η ψαριά είχα πάει ιδιαίτερα καλά.

Αρχαία Πέλλα (φώτο 1,2,3)

Τελευταίος σταθμός της Κυριακάτικης βόλτας μας ήταν η πρωτεύουσα του Βασιλείου της Μακεδονίας , η Πέλλα. Η πόλη ιδρύθηκε στην καρδιά της Βοττιαίας από τον Αρχέλαο Α' (413-399 π.Χ.) ή από τον Αμύντα Γ' για να γίνει η νέα πρωτεύουσα του μακεδονικού κράτους αντί των Αιγών (Βεργίνα). Η Πέλλα παρέμεινε πρωτεύουσα μέχρι την κατάλυση του μακεδονικού κράτους από τους Ρωμαίους, οι οποίοι την λεηλάτησαν και μετέφεραν τους θησαυρούς της στη Ρώμη. Η παλαιότερη αναφορά που έχουμε για την Πέλλα είναι από τον Ηρόδοτο κατά την περιγραφή της εκστρατείας των Περσών και από το Θουκυδίδη κατά την περιγραφή της μακεδονικής επέκτασης και του πολέμου κατά του Σιτάλκη, βασιλιά των Θρακών. Σύμφωνα με τον Ξενοφώντα, στην αρχή του 4ου αιώνα π.Χ. ήταν η μεγαλύτερη πόλη της Μακεδονίας. Η πόλη προσέλκυσε φημισμένους καλλιτέχνες της εποχής, όπως ο ζωγράφος Ζεύξις, ο ποιητής Τιμόθεος ο Μιλήσιος και ο Ευριπίδης, ο οποίος και πέθανε εκεί γράφοντας την τραγωδία Αρχέλαος. Μετά το βίαιο θάνατο του Αρχελάου η ανάπτυξη του βασιλείου αλλά και της Πέλλας ανακόπτεται μέχρι τα χρόνια του Φιλίππου του Β΄, ο οποίος με έξυπνες συμμαχίες , διπλωματία και νικηφόρες εκστρατείες μεγάλωσε το Βασίλειο της Μακεδονίας . Στα χρόνια αυτά η Πέλλα φτάνει σε πλήρη ακμή, γίνεται "η megίστη των εν Μακεδονία πόλεων" (Ξενοφών Ελληνικά V,2,13) και η ακτινοβολία της εξαπλώνεται σε ολόκληρο τον τότε γνωστό κόσμο με τις κατακτήσεις του Αλεξάνδρου Γ΄ (336-323 π.Χ.) Η φωτοβόλτα μας στην αρχαία Πέλλα τελείωσε με τον καλύτερο τρόπο, με την επίσκεψη μας στο υπέροχο νέο αρχαιολογικό μουσείο, ένα μουσείο που αξίζει όλοι να επισκεφθούν καθώς συνιστά σημείο αναφοράς για την ιστορία της αρχαίας Μακεδονίας και ειδικότερα για την εμβληματική πρωτεύουσα του Μακεδονικού Βασιλείου όπου γεννήθηκε και μεγάλωσε ο Μέγας Αλέξανδρος.

Τελικά δε χρειάζεται κανείς να ξοδέψει χρήματα πολλά και να ταξιδέψει χιλιόμετρα σε τουριστικούς προορισμούς για να περάσει υπέροχα ! Μέσα σε μία ημέρα και σε μία ώρα από την Κατερίνη γνωρίσαμε τόσα πράγματα ...

Χρήστος Γιανταμίδης
Πλοίαρχος (ε)ε.α.
Πολεμικού Ναυτικού

Παράγοντες που επέδρασαν στην συρρίκνωση του ελληνισμού κατά την βυζαντινή εποχή.

Μελετώντας την διαχρονική ιστορία του Έθνους μας κατά τους βυζαντινούς χρόνους, συναντάμε τέσσερεις μεγάλες στρατηγικές ήττες του ελληνισμού που επηρέασαν σε μεγάλο βαθμό την συρρίκνωση της ελληνικής επικράτειας, και την δύναμη του μεσαιωνικού ελληνισμού. Οι ήττες αυτές στην συνέχεια, επηρέασαν και στην ψυχολογία των Ελλήνων μέχρι και σήμερα.

Οι τέσσερεις λοιπόν μάχες-ήττες που επέφεραν τεράστια απώλεια βυζαντινών εδαφών και ελληνοχριστιανικών πληθυσμών και όχι μόνο, στην τότε κραταιά βυζαντινή αυτοκρατορία ήταν : Του Ιαρμουχά το 636 μ.Χ. Του Μαντζικέρτ το 1071. Του Μυριοκέφαλου το 1176, και η κατάληψη-διάλυση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας το 1204, με φυσικό επακόλουθο την αποδυνάμωση του Βυζαντίου που την οδήγησε στην τελική του Άλωση από τους Οθωμανούς - από τους εξισλαμισμένους Έλληνες, από τους εξωμότες στρατηγούς, αξιωματούχους, γαιοκτήμονες που για να μην χάσουν τις θέσεις τους και τις περιουσίες τους εντάχθηκαν στα οθωμανικά-Σελτζουτουρκικά φύλα.

Η τελική υποδούλωση του Έθνους μας στους Οθω-

μάνους επήλθε η πρώτη στρατηγική ήττα του Βυζαντίου και η απαρχή της συρρίκνωσης του ελληνισμού λόγω της απώλειας εύφορων πεδιάδων και Χριστιανών κατοίκων των επαρχιών της Συρίας, του Λιβάνου, της Παλαιστίνης μέχρι και την Αίγυπτο. Η πρώτη στρατηγική ήττα στον ποταμό Ιαρμουχά το 636 ήταν και μια πολιτισμική-πνευματική ήττα για τον ελληνισμό, καθώς η ελληνική γλώσσα αντικαταστάθηκε από την αραβική. Η γλώσσα των Ευαγγελίων της χριστιανικής θρησκείας παύει να υφίσταται από την Μεσοποταμία μέχρι την περιοχή της Καρχηδόνας.

Στρατηγική ήττα στο Μαντζικέρτ το 1071
Στη μάχη του Μαντζικέρτ το 1071, η ήττα επήλθε για τους εξής λόγους :
Λόγω έλλειψης πληροφοριών των κινήσεων του αντιπάλου.
Λόγω τακτικών λαθών του Αυτοκράτορα, όπως το να μειώσει την δύναμη του βυζαντινού στρατού

μανούς ήταν η χειρότερη στην ελληνική ιστορική περίοδο, λόγω της έλλειψης παιδείας και της πολιτισμικής-εθνικής ταυτότητας που είναι απαραίτητα συστατικά για τον Έλληνα. Σε αντίθεση με την ρωμαϊκή κατοχή από το 150 έως το 250 π. Χ. , η Ελλάδα τότε είχε χάσει την πολιτική ελευθερία και κυριαρχία, αλλά δεν έχασε την παιδεία και την εκπαίδευσή της, δηλαδή την πολιτισμική της εθνική ταυτότητα. Αυτό χάθηκε κατά την διάρκεια της σκοτεινής τουρκοκρατίας...

Στις τρεις πρώτες στρατηγικές ήττες το 636, το 1071, το 1176 που έλαβαν χώρα στις νότιες και ανατολικές περιοχές του Βυζαντίου χάθηκαν μεγάλες αγροτικές εκτάσεις, φορολογικά έσοδα, κυρίως όμως χάθηκαν εκατομμύρια Έλληνες Χριστιανοί και όχι μόνο, που σε βάθος χρόνου εξισλαμίστηκαν.

Η τέταρτη ήττα-κατάληψη της Κωνσταντινούπολης το 1204 από του Λατινοφράγκους σταυροφόρους, πέρα των άλλων δεινών που επέφεραν στο Βυζάντιο, ήταν και η απώλεια του στόλου, το κύριο στρατηγικό πλεονέκτημά του για την διατήρηση και προστασία του εμπορίου και των βυζαντινών συνόρων του.

Ας κάνουμε τώρα μια σύντομη-περιληπτική ανάλυση των αναφερομένων μαχών.

Στρατηγική ήττα στο Ιαρμουχά το 636

Στην μάχη του Ιαρμουχά(παραπόταμος του Ιορδάνη ποταμού)το 636 , η ηγεσία του βυζαντινού στρατού αλαζονικά υποεκτίμησε την δυνατότητα του μουσουλμανικού στρατεύματος, και με σειρά στρατηγικών λαθών,

κατά 27.000 στρατιώτες, που στάλθηκαν για απελευθέρωση της πόλης Αχλάτι στις όχθες της λίμνης Βαν υπό τον στρατηγό Ιωσήφ Ταραχανειώτη , που στην συνέχεια , και παρά την διαταγή από τον Αυτοκράτορα Ρωμανό Δ΄ Διογένη να επιστρέψει για ενίσχυση του στρατεύματος δεν υπάκουσε , και προδοτικά κινήθηκε νότια προς την Μεσοποταμία.

Λόγω συμμετοχής χιλιάδων ετεροχθόνων μισοφόρων , μεταξύ αυτών και τουρκικής καταγωγής, οι οποίοι κατά την διάρκεια της μάχης αυτομόλησαν και εντάχθηκαν με τους μουσουλμάνους αδελφούς τους στο στρατόπεδο του Αλπ Αρσλάν, μειώνοντας έτσι την τακτική δύναμη του βυζαντινού στρατού.

Κατά την διάρκεια της μάχης ο στρατηγός Ανδρόνικος Δούκας, επικεφαλής της οπισθοφυλακής με δική του και μόνο πρωτοβουλία, στην πιο κρίσιμη φάση της μάχης διέταξε υποχώρηση του σώματός του και φυγή από το πεδίο της μάχης, αφήνοντας ακάλυπτα τα μαχόμενα τμήματα υπό τον Ρωμανό, και παράλληλα διέδωσε ψευδώς ότι ο Αυτοκράτορας είναι νεκρός. Η προδοτική αυτή κίνηση του στρατηγού Ανδρόνικου Δούκα διοικητή της οπισθοφυλακής με 15.000 μαχητές, έδωσε την ευκαιρία στον ηγέτη των Σελτζούκων Αλπ Αρσλάν και ενώ εγκατέλειπε την μάχη να επιστρέψει για να διατάξει άμεση και ολοκληρωτική επίθεση, με αποτέλεσμα ο βυζαντινός στρατός να καταρρεύσει και ο Αυτοκράτορας Ρωμανός Δ΄ Διογένης να αιχμαλωτισθεί και στην συνέχεια να αφεθεί ελεύθερος από τον Αλπ Αρσλάν. Στην επιστροφή του όμως στην Κωνσταντινούπολη

φυλακίσθηκε από τον άσπονδο εχθρό του, τον Ιωάννη Δούκα, πατέρα του προδότη στρατηγού του, του Ανδρόνικου Δούκα. Τυφλώθηκε από τους αντιπάλους του. Πέθανε το 1072.

Ο Αυτοκράτορας Ρωμανός Δ΄ Διογένης το 1071 στο Μαντζικέρτ είχε στόχο να απωθήσει τους εισβολείς Σελτζούκους από τα εδάφη της Μ. Ασίας, αλλά η τραγική του ήττα στο Μαντζικέρτ την 26η Αυγούστου 1071, άφησε πλέον ελεύθερο το πεδίο για την εξάπλωση των Σελτζούκων στην καρδιά της Μ. Ασίας. Μετά την ήττα αυτή η αυτοκρατορία δεν μπόρεσε να υποστηρίξει τα βυζαντινά εδάφη της Ανατολής.

Στρατηγική ήττα στο Μυριοκέφαλο το 1176

Το 1176 ο Αυτοκράτορας Μανουήλ Α΄ Κομνηνός, αποφάσισε να θέσει τέρμα στην δύναμη των Σελτζούκων. Ο βασικός του στόχος ήταν να καταλάβει το Ικόνιο για να δώσει οριστική λύση στο ζήτημα της τουρκικής απειλής. Το πολυπληθές στράτευμά του έφερνε μαζί του άμαξες , ζώα, βοηθητικά υποζύγια, πολιορκητικές μηχανές για την επικείμενη πολιορκία και κατάληψη του Ικονίου. Επομένως το καθιστούσε δυσκίνητο και αργόκίνητο. Ο πιο σύντομος δρόμος προς το Ικόνιο ήταν να διέλθουν από τα στενά Τζυβριτζή, ενός τεράστιου φαραγγιού, με χαράδρες, απότομους γκρεμούς και με στενές διαβάσεις για το βραδυκίνητο στράτευμα μέσα από περάσματα της κλεισούρας Τζυβριτζή ήταν εξαιρετικά δύσκολη ακόμη και χωρίς μάχη. Οι στρατηγοί του Μανουήλ πρότειναν παρέκκλιση του περάσματος εξαιτίας της στενότητας και απότομων στροφών του δρόμου, και επειδή οι ανιχνευτές εντόπισαν εχθρικές κινήσεις και στις δύο πλαγιές της χαράδρας. Ο Αυτοκράτορας ανεξήγητα, πεισματικά και αλαζονικά, αρνήθηκε την παράκαμψη και διέταξε την προκαθορισμένη διέλευση του στρατού, όπου οι Τούρκοι είχαν στήσει θανατηφόρες ενέδρες. Ήταν τραγικό επιχειρησιακό λάθος του Μανουήλ να εισέλθει στο στενό πέρασμα του φαραγγιού, παρά την επίμονη παρότρυνση και συμβουλή των στρατηγών του να μην εισέλθει. Έτσι, οδήγησε το στράτευμά του σε μια κλασική ενέδρα και στον αποδεκατισμό του στρατού του.

Η ήττα στο Μυριοκέφαλο στις 17 Σεπτεμβρίου 1176 ήταν μια στρατηγική πανωλεθρία που σφράγισε για πάντα την συρρίκνωση του ελληνισμού στην Μ. Ασία, κάτι που ξεκίνησε 105 χρόνια νωρίτερα στο Μαντζικέρτ το 1071.

Η ήττα αυτή αποθάρρυνε για πάντα την Κωνσταντινούπολη για επανάκτηση της Ανατολής. Εγκατέλειψε τελειωτικά τους πολυπληθείς και πολυπαθείς ελληνικούς πληθυσμούς της ανατολικής και κεντρικής Μ. Ασίας, με αποτέλεσμα εκατομμύρια κάτοικοι να εξισλαμισθούν και να χάσουν την ελληνική συνείδηση, και έτσι χάθηκαν πανάρχαιες κοιτίδες του ελληνισμού.

Στρατηγική ήττα – κατάληψη της Κωνσταντινούπολης το 1204

Ο νέος Πάπας της Ρώμης Ινοκέντιος το 1198 άρχισε να οργανώνει νέα σταυροφορία με σκοπό την κατάληψη της Ιερουσαλήμ και να ενώσει όλους τους χριστιανούς υπό την ηγεσία του. Για να πραγματοποιηθεί όμως η 4η σταυροφορία απαιτούνταν χρήματα τα οποία δεν τα κάλυπταν οι διοργανωτές... Το πρόβλημα αυτό λύθηκε τον Νοέμβριο του 1202, όταν ο γιος του φυλακισμένου Ισαάκ Β΄ Αγγελου, πρότεινε στον ανθέλληνα Δόγη της Βενετίας Δάνδολο πολλά χρήματα και ένωση των εκκλησιών, εάν βοηθούσαν να πάρει τον θρόνο της Κωνσταντινούπολης από τον σφετεριστή θείο του, Αλέξιο Γ΄ Άγγελο . Στις 23 Ιουνίου 1203 σχεδόν 20.000

σταυροφόροι εμφανίστηκαν προ των τειχών της Πόλης. Τότε ο Αυτοκράτορας Αλέξιος Γ' Άγγελος διαβλέποντας τον κίνδυνο, διέφυγε μαζί με το κρατικό θησαυροφυλάκιο.

Ο τυφλός πλέον Ισαάκ Β' και ο υιός του Αλέξιος Δ' πήραν την εξουσία αλλά χωρίς χρήματα στο ταμείο της κυβέρνησης και για τον λόγο αυτόν επέβαλαν βαριά φορολογία στον λαό για να ξεπληρώσουν τα υποσχόμενα στους σταυροφόρους. Γρήγορα όμως αντικαταστάθηκαν από τον Αλέξιο της Δυναστείας των Δουκών, ο οποίος αποκήρυξε τις υποχρεώσεις του συμφωνηθέντος χρέους και απαίτησε από τους σταυροφόρους να εγκαταλείψουν την Πόλη. Τότε οι Λατινοφράγκοι αρνήθηκαν και άμεσα άρχισαν την διατάλασσης επίθεση την 9η Απριλίου του 1204 και την 12η Απριλίου 1204 οι αιμοβόροι ομόδοχοι μπήκαν στην βασιλεύουσα των πόλεων του Ορθόδοξου Χριστιανικού κόσμου. Μετά την κατάληψη επακολούθησαν λεηλασίες, βανδαλισμοί, κατέστρεψαν ακόμη και τους ιερούς Ναούς, βίασαν γυναίκες και καλόγριες στα Μοναστήρια... Το χειρότερο από όλα όμως ήταν, οι βάρβαροι κατέστρεψαν πνευματικά και πολιτιστικά έργα, αρχαίας και μεσαιωνικής γραμματείας... έκλεψαν έργα ανεκτίμητης αξίας, εκκλησιαστικά κειμήλια, που σήμερα κοσμούν δυτικά μουσεία και εκκλησίες... κατέστρεψαν και την βιβλιοθήκη της Κωνσταντινούπολης που περιελάμβανε χιλιάδες τόμους ελληνικών κλασικών κειμένων, λογοτεχνία, και θεολογικές πραγματείες σε πάπυρους και περγαμηνές...

Η κατάληψη-διάλυση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας από τους δυτικούς σταυροφόρους το 1204, ήταν και η απαρχή του τέλους της. Η εχθρική αυτή ενέργεια από τους ομόδοξους χριστιανούς της Δύσης, άνοιξε διάπλατα τον δρόμο στους Οθωμανούς να την καταλάβουν.

Στην συρρίκνωση του ελληνισμού, πέρα των αναφερομένων στρατηγικών μαχών-ηττών, επέδρασαν και οι παρακάτω λόγοι, όπως :

Η συγκεντρωτική πολιτική εξουσία των Αυτοκρατόρων, η διαφθορά της κεντρικής εξουσίας, οι μηχανορραφίες του παλατιού για τον θρόνο, έκαναν την ηγεσία να παραμελήσει την φύλαξη των συνόρων.

Η εγκατάλειψη την ναυτικής ισχύος.

Οι επανειλημμένες συγκρούσεις της Ορθοδοξίας με τους μονοφυσικούς πληθυσμούς της Συρίας και της Αιγύπτου, που ήταν βυζαντινά εδάφη, με αποτέλεσμα να δεχθούν με ανακούφιση την έλευση των Σελτζούκων που τους υπόσχονταν ελευθερία πίστης και ελάφρυνση της φορολογίας τους.

Η διάλυση της δύναμης των Ακριτών-φρουρών των συνόρων του Βυζαντίου.

Οι εμφύλιες συρράξεις. Πάνω από 100 εμφύλιες συρράξεις, που μπορούν να καταγραφούν ως εμφύλιοι πόλεμοι ή οργανωμένες εσωτερικές αναταραχές κατά την διάρκεια της βυζαντινής αυτοκρατορίας από το 330 έως 1453.

Το σχίσμα των δύο εκκλησιών που έγινε το 1054 έφερε σοβαρό πλήγμα το Βυζάντιο.

Από την υφαρπαγή των ελληνοπαίδων – παιδομάζωμα, που εφαρμόστηκε από το 1329 μέχρι το 1826

Ο εξισλαμισμός εκατομμυρίων Ελλήνων χριστιανών.*1

Η επάνδρωση του βυζαντινού στρατού από ετερόχθονες μισθοφόρους, ακόμη και από τουρκογενείς μουσουλμάνους, που αυτομολούσαν κατά την διάρκεια της μάχης.

Η αμυντική θωράκιση του Βυζαντίου δεν άντεξε από τους συνεχόμενους επί αιώνες πολέμους με πολυπληθείς εχθρούς, όπως, τους Οστρογόθους, Σλάβους, Πέρσες, Αβάρους, Αραβες, Βουλγάρους, Ρώσους, Πετσενέγκους, Βενετούς...

Επίλογος

Είναι ιστορική αλήθεια που δεν δύναται να αγνοηθεί, πως ένας από τους λαούς που αποτέλεσαν τον κορμό της οθωμανικής αυτοκρατορίας και συνετέλεσε στην συρρίκνωση του ελληνισμού ήταν και οι εξισλαμισμένοι Έλληνες.

Η ιστορική αυτή αλήθεια επιβεβαιώνεται και από τον Άγγλο ιστορικό-Τουρκολόγο Bernard Lewis, ένας από τους μεγαλύτερους ερευνητές της Μέσης Ανατολής ο οποίος γράφει : <<Οι Τουρκόφωνοι όταν ήρθαν από την Ανατολή στην Μικρά Ασία τον 11ον αιώνα μ.Χ., συνάντησαν έναν εγχώριο πληθυσμό με προϊστορία 2.000 χρόνων. Στην μεγάλη του πλειοψηφία ο πληθυσμός αυτός ήταν ελληνοπρεπής και χριστιανικός, στην

συνέχεια δεν εξολοθρεύτηκε ούτε εξαφανίστηκε. Γεννάται το ερώτημα τι απέγιναν οι κάτοικοι αυτοί, που το πολιτιστικό τους επίπεδο ήταν πολύ ανώτερο των τουρκόφωνων νομάδων. Η λογική απάντηση είναι, ότι, σταδιακά αλλαγοπίστησε και στην συνέχεια εντάχθηκε στο μουσουλμανικό στοιχείο.>>

Ο Φραγκούλης Σ. Φράγκος σ το βιβλίο του "ΠΟΙΑ ΤΟΥΡΚΙΑ, ΠΟΙΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ" γράφει : << Η Τουρκία είναι ένα έθνος στην δημιουργία του οποίου συμβάλλαμε τα μέγιστα, προσφέροντας το αίμα της φυλής και του λαού μας, τότε με τους Γενίσαρους, τότε με τους βίαιους εξισλαμισμούς, τους δώσαμε το δικαίωμα να εμφανίζονται σαν έθνος, αλλόθρησκο ναι, αλλόφυλο όμως όχι. Αυτές είναι οι κρυμμένες ψυχές εκατομμυρίων ανθρώπων που σε στιγμές αδυναμίας και αβάστακτης πίεσης, πούλησαν την θρησκεία τους. Η βιολογική τους όμως υπόσταση δεν πουλιέται, γιατί η καταγωγή τους είναι ελληνική>>.

*1 Οι κύριοι λόγοι εξισλαμισμού εκατομμυρίων Ελλήνων χριστιανών είναι οι εξής:

Διακοπή κάθε θρησκευτικής σχέσης με το Πατριαρχείο της Πόλης για δεκαετίες.

Για να μην απολέσουν την περιουσία και την κοινωνική τους θέση.

Από την αφόρητη και βίαιη πίεση που δέχονταν οι μη εξισλαμισμένοι κάτοικοι.

Η απαλλαγή από την καταβολή του κεφαλικού φόρου που επιβάλλονταν μόνο στους μη μουσουλμάνους.

Με τον εξισλαμισμό του έπαυαν να αντιμετωπίζονται ως πολίτες δεύτερης κατηγορίας γιατί ενσωματώνονταν αυτόματα στην κυρίαρχη κοινωνική τάξη.

Βιβλιογραφία

Οι εξισλαμισμοί της Μ. Ασίας και οι κρυπτοχριστιανοί του Κων. Φωτιάδη

ΤΟΥΡΚΟΙ-Ο ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΓΕΪΤΟΝΑΣ του Ν. Χειλαδάκη

ΠΟΙΑ ΤΟΥΡΚΙΑ-ΠΟΙΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ του Φραγκούλη Σ. Φράγκου Phd

ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ 1300-1923 του Caroline Finkel

Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ του Omer Asan

Μικρά και μεγάλα Νέα του χωριού μας.

Εορταστικές Εκδηλώσεις 25ης Μαρτίου

Με ιδιαίτερη λαμπρότητα εορτάστηκε στο χωριό μας τη Νέα Τραπεζούνα, η Εθνική και Θρησκευτική Εορτή της 25ης Μαρτίου με την καθιερωμένη πανηγυρική Θεία Λειτουργία στον Ι. Ναό Ζωοδόχου Πηγής, και στο τέλος αυτής η Διευθύντρια του νηπιαγωγείου Νέας Τραπεζούντας-Κάτω Αγίου Ιωάννη κ. Σοφία Χατζηδημητρίου εκφώνησε τον πανηγυρικό λόγο της ημέρας. Ακολούθησε επιμνημόσυνη δέηση και κατάθεση στεφάνων από τους τοπικούς φορείς, στην προτομή του Αλέξανδρου Υψηλάντη που βρίσκεται στην πλατεία Υψηλάντων και στην συνέχεια τα παιδιά του νηπιαγωγείου με πατριωτικά τραγούδια και απαγγελία ποιημάτων έκλεισαν τις εορταστικές εκδηλώσεις.

Με μέριμνα της Προέδρου του Τοπικού Συμβουλίου Νέας Τραπεζούντας κα. Ετέρης Σαπλαχίδου, ετοιμάστηκε μπουφές στο χώρο της πλατείας, όπου οι κυρίες του χωριού μοίρασαν τα εδέσματα στους παρευρισκόμενους ανταλλάσσοντας ευχές για την διπλή μεγάλη εορτή. Επίσης πεζοπόρο τμήμα με μεγάλους και μικρούς του συλλόγου «Αλέξανδρος Υψηλάντης» συμμετείχε στην κεντρική παρέλαση που έγινε στην έδρα του Δήμου στην Κατερίνη.

Ταφικό Έθιμο

Με την παρουσία πολύ κόσμου πραγματοποιήθηκε το Ταφικό Έθιμο στο χωριό μας την Κυριακή του Θωμά 12 Μαΐου. Με σύμμαχο τον καλό καιρό απανταχού Οφίτες και συγγενείς των αποθανόντων τίμησαν με την παρουσία τους τους κεκοιμημένους, δίνοντας παράλληλα και συνέχεια σ' αυτό το έθιμο που είναι φερμένο από τον ιστορικό πόντο. Το πρωί της Κυριακής τελέστηκε πανηγυρική Θεία Λειτουργία στον Ι. Ναό Αποστόλου Θωμά, προεξάρχοντας του Πανοσιολογιώτατου πατρός Παύλου Ντούρου και συνλειτουργούντος του πατρός Δημητρίου Σταυριανίδη, και μετά το πέρας αυτής ξεκίνησαν οι επιμνημόσυνες δεήσεις με την συμμετοχή του κόσμου, ξεκινώντας όπως έχει καθιερωθεί τα τελευταία χρόνια από το Κενοτάφιο Μνημείο υπέρ των θυμάτων της Ποντιακής Γενοκτονίας και των Σταλινικών διώξεων.

Εορταστικές εκδηλώσεις στην Παναγία Σουμελά στο Βέρμιο.

Με τη συμμετοχή μελών του χορευτικού συγκροτήματος και φίλων του συλλόγου μας του «Αλέξανδρου Υψηλάντη» πραγματοποιήθηκαν οι εορταστικές εκδηλώσεις στην Παναγία Σουμελά στο Βέρμιο. Ο Βασίλης Εφραιμίδης, ο Νίκος Ιωαννίδης, ο Ανδρέας Ιωαννίδης, η Ευστρατία Κανταρίδου και η Κυριακή Αμβροσιάδου ντυμένοι με παραδοσιακές φορεσιές, έδωσαν το παρόν τόσο στην Πανηγυρική Θεία Λειτουργία που πραγματοποιήθηκε στον Ιερό Ναό, όσο και στην περιφορά-Λιτανεία της Ιεράς εικόνας της Παναγίας Σουμελιώτισσης.

Από το άρμπουμ της Γιαγιάς

Φωτογραφικό ταξίδι στο χρόνο μέσα από το πλούσιο
φωτογραφικό αρχείο του συλλογου μας

Αρχείο: Ειρήνη Αβραμίδου - Παπαδοπούλου

2.

1.

3.

4.

Φώτο 1: Γάμος Ζωής Πολυχρονίδου, Σεϊταρίδου το 1955. Από αριστερά: Κυριακή Αδαμίδου, Ειρήνη Αβραμίδου-Παπαδοπούλου και καθιστή η νύφη Ζωή Πολυχρονίδου-Σεϊταρίδου.

Φώτο 2: Γάμος Ζωής Πολυχρονίδου-Σεϊταρίδου το 1955 στην αυλή του Γιαννέκο. Από αριστερά: Γιάννης Πολυχρονίδης, Αναστάσιος Αβραμίδης, Σοφία Τερζίδου, Κυριακή Αδαμίδου, Αρχοντία Αραβίδου, Γεωργία Αραβίδου – Σπανίδου, Ειρήνη Αβραμίδου-Παπαδοπούλου και ο Γιάννης Χατζηιωαννίδης.

Φώτο 3: 1953 στην πλατεία του χωριού (λουπά). Από αριστερά: Έλλη Μαυροπούλου-Γεωργιάδου, Χρυσάνθη Γραμμένου, Ειρήνη Αβραμίδου-Παπαδοπούλου και φίλη της Χρυσάνθης από τον Κάτω Αγιάνη.

Φώτο 4: Από αριστερά: Αγγελική Μαυροπούλου-Γραμμένου, Αικατερίνη Γραμμένου και η Μαρία Μαυροπούλου-Αδαμίδου.

Φώτο 5: Αρχές της δεκαετίας του 1950. Από αριστερά: Ελένη Μαυροπούλου-Βασιλειάδου, Ειρήνη Αβραμίδου-Παπαδοπούλου, Καλλιόπη Τερζίδου, και πίσω τους ο Δημήτριος Τερζίδης, ο Γιάννης Μαυρόπουλος και ο Πέτρος Τερζίδης.

5.